

شماره ۱۲۰۴/۹۴

۱۳۹۶/۵/۳۱

بسمه تعالی

جناب آقای جاسبی

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

با سلام

یک نسخه از رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۴۷۷ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۷ با موضوع:

«ابطال بند ۲ از پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل هیأت عمومی و سرپرست هیأت‌های تخصصی دیوان عدالت اداری - مهدی دربین

تاریخ دادنامه: ۱۳۹۶/۵/۱۷ شماره دادنامه: ۴۷۷ کلاس پرونده: ۱۲۰۴/۹۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: آقای محمدتقی ذاکری

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ از پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲

ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز

گردش کار: شاکي به موجب دادخواستی ابطال بند ۲ از پنجمین جلسه مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

«ریاست محترم دیوان عدالت اداری

سلام علیکم: احتراماً مراتب ذیل به عنوان شکایت از مصوبه ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز به استحضار آن عالی جناب می‌رساند امید است ضمن صدور حکم بر ابطال مصوبه مذکور توقف آن مصوبه امر به اصدار گردد. ضمناً به دلیل ورود خسارت به دفاتر و مزدوجین به علت اجرای مصوبه بدو تقاضای صدور دستور موقت بر توقف اجرای مصوبه ستاد مذکور رادارم.

طرح موضوع

۱) ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز در پنجمین جلسه خود در تاریخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ با حضور اکثر اعضاء اقدام به تصویب مصوبه‌ای نمودند که حاکی از الزام دوره آموزشی و مشاوره قبل از ازدواج با عنوان طرح تدبیر زندگی: بعد از ثبت ازدواج بود که زوجین را به طی دوره آموزشی الزام می‌نمود و نیز مقرر کرده‌اند که سران دفاتر ازدواج پس از ارائه گواهی گذراندن طرح مذکور و ارائه آن به دفاتر، دفترچه ازدواج (نکاحیه) و شناسنامه‌های زوجین را به آنان تحویل دهند.

۲) در پی مصوبه فوق اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز طی بخشنامه‌ای به شماره ۱۳۹۴/۱/۱۳-۱۵۴۹۸۱ ضمن ابلاغ مصوبه فوق سران دفاتر ازدواج را ملزم به اجرای طرح یاد شده نموده است.

شرح اجرا

۳) در مرحله اول مقرر بود که جلسات مذکور در دو مرحله هر یک به مدت ۸ ساعت و مجموعاً در ۱۶ ساعت و با هزینه گزاف یک میلیون و دویست هزار ریال در سه مرکز مختلف یک مرکز در گوهردشت کرج، یک مرکز در فردیس و یک مرکز در هشتگرد تشکیل گردد. به دلیل عدم استقبال زوجین و گزاف بودن هزینه درخواستی و نیز مدت طولانی آن طرح با کاهش ساعت به ده ساعت و هزینه به مبلغ نهصد هزار ریال و در سه مرکز مذکور تغییر یافت لیکن باز هم امکان تشکیل کلاسها به وجود نیامد و کلاسهای بنا به گفته شرکت‌کنندگان بسیار بی کیفیت و نامناسب و فقط در مرکز کرج تشکیل گردید.

۴) با عنایت به طرح تصویبی که در عنوان آن نیز معلوم است طرح تدبیر زندگی مشاوره‌های قبل از ازدواج است و جهت آگاهی بخشیدن به زوجین جهت انتخاب صحیح و نیز فراگیری حقوق و تکالیف شرعی قانونی و اجتماعی آنان تصویب شده است لیکن در عمل پس از ازدواج و ثبت آن برگزار می‌گردد که نقض غرض بوده و علت وجودی خود را از دست داده است.

۵) به دلیل عدم تمایل زوجین به این طرح و اینکه طرح استانی بوده متأسفانه برخوردهای بسیار نامناسبی با سران دفاتر ازدواج رخ داده و آنان را متهم به پول پرستی و همدستی با برگزار کنندگان این طرح کرده و بعضاً تا پای برخوردهای فیزیکی پیش رفته است چرا که زوجین جهت انجام امور قانونی و اجتماعی خود نیازمند اسناد هویتی بوده و جهت اخذ تسهیلات بانکی ازدواج و نیز یارانه اسناد خود را طلب می‌کنند و البته این حق واقعی و قانونی نامبردگان می‌باشد و سران دفاتر موظفند برابر ماده ۱۴ نظامنامه ازدواج بلافاصله پس از ثبت واقعه ازدواج اسناد هویتی و نکاحیه آنان را به ذینفع تحویل دهد.

۶) در مدت اجرای این طرح تعداد بسیار زیادی از مزدوجین پس از اطلاع از وجود چنین طرحی اقدام به پس گرفتن اسناد خود قبل از ثبت و مراجعه به شهرهای اطراف کرج مثل قزوین - الموت - شهرقدس - تهران و دیگر شهرها نموده‌اند و ترجیح می‌دهند

که ثبت ازدواجشان فارغ از این مصوبه و بدون نیاز به برگزاری این کلاسها انجام پذیرد و کاهش محسوس تعداد وقایع ثبت شده در دی ماه سال جاری حاکی از این مهم است.

۷ - دفاتری که موظف به تحویل اسناد هویتی و نکاحیه زوجین شده‌اند اکنون انبوهی از اسناد را در دفاتر خود نگهداری کرده و بر حجم آن هر روز افزوده می‌گردد ضمن اینکه در برابر درخواست زوجین مقاومت نموده و متأسفانه این موضوع دلیل هتک حیثیت و حرمت سردفتر یا قدمت خدمت ۳۰ الی ۴۰ سال گشته است. سردفتری که در این مدت مدید حتی یک فقره شکایت یا اختلاف نداشته و البته این موضوع منصرف به یک یا چند سردفتر نمی‌باشد بلکه تمامی سردفتران استان البرز درگیر این ماجرا می‌باشند ملاحظه می‌فرمایید که درخواست حاضر نیز به امضای درخواست جمع کثیری از سران دفاتر ازدواج استان رسیده و متقاضی نقض این مصوبه می‌باشند.

دلایل نقض مصوبه

الف) عدم صلاحیت مرجع مربوط

ب) تجاوز از اختیارات مطرح در اساسنامه

ث) مغایرت با قانون

الف) با توجه به اهداف و وظایف مندرج در اساسنامه ستاد ملی ساماندهی امور جوانان و نیز آیین‌نامه مربوطه و همچنین آیین‌نامه ستاد استانی ساماندهی امور جوانان، ستاد استان البرز فاقد صلاحیت در قانونگذاری می‌باشد. اولاً: بنا بر اصل محترم و فرازین ۸۵ قانون اساسی قانونگذاری از وظایف مجلس شورای اسلامی شمرده شده و این وظیفه قابل اعطاء و واگذاری به غیر نمی‌باشد در حالی که با توجه به الزام زوجین به انجام تکلیفی خاص و قرار دادن جزایی جهت تخلف از آن تکلیف، عملاً ستاد وارد حیطه قانونگذاری گردیده است و چون مرجعی تخصصی جهت قانونگذاری نیست مصوبه مزبور به بدترین شکل ممکن جزا معین نموده و اجرای آن به دلیل غیرکارشناسی بودن و جزیی بودن با شکستی صریح و روشن در ابتدای امر روبرو گردیده است. ستاد ملی ساماندهی امور جوانان و به تبع آن ستاد استانی حق و صلاحیت ایجاد تکلیفی فراتر از قانون برای عموم مردم را نداشته و فقط وظیفه تصویب فعالیتهای دستگاهها در قالب تقسیم کار استانی را دارد و الزام عموم مردم به تکلیفی که قانون آن را لازم ندانسته است از صلاحیت ستاد خارج و لذا مصوبه مذکور فاقد وجاهت قانونی می‌باشد.

ب) ستاد از صلاحیتهای مندرج در اساسنامه خود نیز تجاوز کرده و اقدام به تصویب امری نموده است که فاقد چنین وظیفه‌ای بوده و اصطلاحاً صلاحیت و تصویب چنین تکلیفی را نداشته است و از این دیدگاه نیز مصوبه مذکور محکوم به ابطال می‌باشد.

ج) مصوبه مذکور خلاف صریح ماده ۱۴ نظام نامه دفتر ثبت ازدواج و طلاق مصوب ریاست قوه قضائیه مورخ ۱۳۹۱/۳/۲۳ می‌باشد که اعلام می‌دارد «صاحب دفتر مکلف است فی‌المجلس پس از ثبت نکاح و طلاق یک جلد نکاحیه یا طلاق نامه مطابق ثبت واقعه تهیه و پس از امضای اشخاصی که دفتر ثبت را امضا کرده‌اند حسب مورد به زوجه یا طلاق‌دهنده تحویل نمایند و...» این مصوبه با نقض این ماده تحویل اسناد را موقوف به ارائه گواهی نامه طرح تدبیر زندگی نموده است لذا هم مصوبه ستاد ساماندهی امور جوانان و هم بخشنامه صادر شده از اداره کل ثبت اسناد و املاک استان البرز به دلیل خلاف قانون بودن در خور ابطال می‌باشد.

لذا با ارائه این درخواست از آن هیأت تقاضای ابطال مصوبه مذکور و ابلاغ آن را داریم.»

فرم شماره ۵ - تصویب نامه ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز:

«فرم شماره ۵ - تصویب نامه ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز

ابلاغ به اداره کل ورزش جوانان (دبیرخانه ستاد) و کلیه دستگاههای مرتبط با امور

جوانان استان البرز

ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز در پنجمین جلسه خود در تاریخ ۱۳۹۴/۹/۲۲ با

حضور اکثر اعضاء موارد ذیل را تصویب نمود:

ردیف	شرح مصوبه	موضوع مصوبه	زمان اجرا	مجری	مسئول پیگیری
۱					
۲					
۳					
۴					
۵	در صورتی که فرماندارها برای اختصاص مکان اعلام آمادگی نمایند، شورای طرح تغییر زندگی ساز و کار اجرای طرح را در شهرستان مذکور بررسی می‌نماید و در صورت تأیید زمینه را برای اجرا فراهم می‌نماید	ازدواج - خانواده	در طول سال	فرماندارها	ورزش و جوانان
۶					

علی‌رغم ارسال نسخه ثانی شکایت و ضمائم آن برای طرف شکایت، تا زمان رسیدگی به پرونده در هیأت عمومی دیوان عدالت اداری هیچ پاسخی از طرف شکایت واصل نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۳۹۶/۵/۱۷ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

نظر به اینکه در ماده ۱۴ نظام نامه دفتر ثبت ازدواج و طلاق اصلاحیه مصوب ریاست قوه قضائیه مقرر شده است که صاحب دفتر مکلف است فی المجلس پس از ثبت نکاح یا طلاق یک جلد نکاحیه یا طلاق نامه مطابق ثبت واقعه تهیه و پس از امضاء اشخاصی که دفتر ثبت را امضاء کرده اند حسب مورد به زوج یا طلاق دهنده تحویل نماید، و در مقررات قانونی دلیلی وجود ندارد که ارائه دفترچه ازدواج و شناسنامهها به زوجین منوط به طی دوره آموزشی و مشاوره قبل از ازدواج شده باشد، بنابراین تصویب مصوبه مورد اعتراض از حدود صلاحیت ستاد ساماندهی امور جوانان استان البرز خارج است و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۸۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ ابطال می شود.

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری - محمدکاظم بهرامی